

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА

Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
З ДИСЦИПЛІНИ

«Лідерство та партнерство в цифровому суспільстві»
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) рівень _____

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 054 Соціологія..... _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Цифровий соціум _____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ соціологічний _____

Викладач: проф. Лариса ХИЖНЯК

Харків 2023-2024 н.р.

З М І С Т

1	Робоча програма навчальної дисципліни «Лідерство та партнерство в цифровому суспільстві»	3
2	Плани семінарських занять	15
3	Завдання для самостійної роботи	22
4	Завдання для контрольної роботи, що передбачена навчальним планом	23
5	Питання для підсумкового контролю знань	24
6	Критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів	25

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразі
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан соціологічного факультету

Олена МУРАДЯН

“ _____ ” _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лідерство та партнерство у цифровому суспільстві

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) рівень _____
галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ 054 Соціологія..... _____
(шифр і назва)
освітня програма _____ Цифровий соціум _____
(шифр і назва)
спеціалізація _____ вибірковий пакет дисциплін навчального плану _____
вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____ соціологічний _____

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету

“28” червня 2023 року, протокол № 6.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Лариса ХИЖНЯК, доктор соціологічних наук, професор, професорка закладу вищої освіти кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

Протокол від “28” червня 2023 року № 15.

Завідувачка кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

_____ Ірина СОЛДАТЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми (керівником проектної групи) Цифровий соціум

Гарант освітньої програми «Цифровий соціум»

_____ Лариса ХИЖНЯК

Програму погоджено науково-методичною комісією
соціологічного факультету

_____ назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “26” червня 2023 року № 9.

Голова науково-методичної комісії соціологічного факультету

_____ Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Лідерство та партнерство в цифровому суспільстві» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Цифровий соціум» підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 054 Соціологія.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти компетентності, що необхідні для успішної професійної діяльності в умовах цифрового суспільства, віддаленої індивідуальної і командної роботи в якості «цифрового лідера» і партнера.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни. Здобувачі вищої освіти повинні набути такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

СК05. Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проектів українською та іноземною мовами.

СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.

СК08. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

1.3. Кількість кредитів: 4.

1.4. Загальна кількість годин: 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	1-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Самостійна робота	
88 год.	110 год.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі результати навчання:

Програмні результати навчання

- ПРО1. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.
- ПРО2. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.
- ПРО3. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.
- ПРО5. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.
- ПРО6. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями.
- ПРО8. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Лідерство в цифровому суспільстві

Тема 1. Лідерство: нові підходи у цифровому суспільстві

Лідерство як суспільна проблема. Лідер і лідерство. Лідерство як різновид влади та як управлінський статус. Відмінності між лідером і менеджером.

Класифікація лідерів. Класифікація лідерів відповідно до особливостей їх діяльності. Лідерство за змістом, виконуваними ролями. Стилi лідерства.

Тема 2. Теорії лідерства та їх застосування в різних соціальних практиках

Теорії лідерства в науковому знанні. Теорія емоційного лідерства Д. Гоулмена, Е. Маккі та Р. Боятіза, філософія лідерства-служіння Р. Грінліфа, модель лідерства Дж. Скуллера, теорія автентичного лідерства Б. Джорджа, теорія тотального лідерства С. Фрідмена. Ситуаційні й інтеракціоністські теорії лідерства. Критичний огляд теорій лідерства. Нова парадигма лідерства в сучасному світі. П'ять рівнів лідерства за Джоном Максвеллом. Тренди в сучасних дослідженнях лідерства. Концептуалізація ефективного і неефективного лідерства (Столе Айнашен).

Лідерство як практична проблема. Типи лідерства в різних соціальних практиках: лідерство служіння, резонансне лідерство, автентичне лідерство, емоційне лідерство, тотальне лідерство. Активне і пасивне лідерство. Прояви деструктивного лідерства в організації. Диференціація деструктивної поведінки лідера-офіційного керівника залежно від її спрямованості на підлеглих або на організацію. Моделі деструктивної й конструктивної поведінки лідерів.

Тема 3. Лідер у командоутворенні та командній взаємодії

Командоутворення і командна взаємодія як соціальне явище, управлінський і комунікативний процес. Лідерство в команді. Поведінковий і структурний виміри лідерства. Переваги й недоліки (обмеження) командної взаємодії.

Закономірності командоутворення. Роль лідера на різних етапах формування, функціонування й розвитку команди. Чинники, що сприяють краху кар'єри лідера. Чинники, що сприяють успішній кар'єрі лідера. Патології формального і неформального лідерства в організації (команді). Лідерство в команді в умовах цифровізації суспільства і віддаленої (дистанційної) роботи.

Розділ 2. Партнерство в цифровому суспільстві

Тема 4. Партнерство як соціальний феномен

Партнерство як наукова міждисциплінарна проблема. Партнерство та його моделі у відносинах між соціальними спільнотами (організаціями, державами, регіонами). Соціальна роль державно-приватного партнерства в сучасному світі та його особливості в цифровому суспільстві. Колабораційне партнерство в сучасному світі.

Роль лідера у формуванні і розвитку партнерських відносин на різних рівнях і в різних соціальних практиках.

Тема 5. Соціальні технології побудови партнерства в умовах асиметричних відносин

Партнерство як практична проблема. Характеристики, функції, аксіоми партнерства. Правила соціальної і комунікативної взаємодії в рамках партнерства. Тактичне і стратегічне партнерство. Відмінності між стратегічним партнерством у світі громадських організацій та державного сектора (за Джеффом Малганом).

Нова якість стратегічного партнерства в цифровому суспільстві. Етапи стратегічного партнерства в Україні і світі. Стратегічні партнерства в умовах інтеграційних процесів. Симетрія в партнерських відносинах як статична рівновага і прогнозованість їх розвитку.

Партнерство в асиметричних конфліктах. Асиметричний конфлікт: поняття, форми, види, соціальні наслідки. Асиметрична війна як конфліктна взаємодія, її рівні та форми. Терористичні акти як частина асиметричної війни. Внутрішні війни як асиметричний конфлікт. Міжнародні війни як асиметричний конфлікт. Технології розв'язання симетричного й асиметричного конфліктів. Симетричний і асиметричний компроміси в конфлікті. Проблема гуманності в асиметричній війні. Гуманітарна діяльність в асиметричній війні.

Тема 6. Стратегічні рішення і стратегічне мислення лідерів в партнерських відносинах

Образ майбутнього при прийнятті стратегічних рішень у партнерстві. Тренди в розвитку стратегічного бачення майбутнього. Шлях організації (країни) від реального стану до бажаного стану (образу) через стратегічне партнерство. Процес прийняття стратегічних рішень щодо партнерства.

Риси стратега. Стратегічне мислення в контексті стратегічного партнерства. Ознаки стратегічного мислення в партнерських відносинах. Бачення / стратегічна мета в стратегічному партнерстві. Принципи стратегічного мислення в контексті стратегічного партнерства. Розвиток сценарного мислення як перспектива стратегічного партнерства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Розділ 1. Лідерство в цифровому суспільстві</i>								
Тема 1. Лідерство: нові підходи у цифровому суспільстві	15	2	2	11	30	1	1	13
Тема 2. Теорії лідерства та їх застосування в різних соціальних практиках	15	2	2	11				15
Тема 3. Лідер у командоутворенні та командній взаємодії	15	2	2	11	15	1	1	13
Разом за розділом 1	45	6	6	33	45	2	2	41
<i>Розділ 2. Партнерство в цифровому суспільстві</i>								
Тема 4. Партнерство як соціальний феномен у цифровому суспільстві	30	4	4	22	31	2	1	28
Тема 5. Соціальні технології побудови партнерства в умовах асиметрії відносин	15	4	4	22	31	2	1	28
Тема 6. Стратегічні рішення і стратегічне мислення лідерів у партнерських відносинах	15	2	2	11	13			13
Разом за розділом 2	9	10	10	55	75	4	2	69
Усього годин	120	16	16	88	120	6	4	110

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Лідерство: нові підходи у цифровому суспільстві	2	1
2	Тема 2. Теорії лідерства та їх застосування в різних соціальних практиках	2	
3	Тема 3. Лідер у командоутворенні та командній взаємодії	2	1
4	Тема 4. Партнерство як соціальний феномен у цифровому суспільстві	4	1
5	Тема 5. Соціальні технології побудови партнерства в умовах асиметричних відносин	4	1
6	Тема 6. Стратегічні рішення і стратегічне мислення лідерів у партнерських відносинах	2	
	Разом	16	4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Робота з рекомендованою основною й допоміжною літературою до тем навчальної дисципліни	12	24
2	Виконання завдань до тем навчальної дисципліни	12	24
3	Підготовка до семінарських занять	30	18
4	Підготовка тексту і презентації контрольної роботи	14	20
5	Підготовка до поточного контролю знань	10	12
6	Підготовка до залікової роботи	10	10
	Разом	88	108

6. Індивідуальні завдання. Не передбачено навчальним планом

Контрольна робота

1. Розробіть перелік факторів, що актуалізують проблему лідерства в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя в сучасному світі. Наведіть приклади.

2. Розробіть перелік факторів, що актуалізують проблему лідерства в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя в українському суспільстві. Наведіть приклади.

3. Опишіть концепції лідерства, які сприяють розкриттю його сутності і які доцільно використовувати в процесі його соціологічного вивчення у цифровому суспільстві на прикладі однієї з соціальних практик (освіта, політика, культура, бізнес тощо), на вибір здобувачів.

4. Складіть набір обов'язкових (основних) і бажаних для статусу лідера соціальних та індивідуально-психологічних рис, що дозволяють особі виконувати ролі лідера в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя (на прикладі однієї з соціальних практик, на вибір здобувачів). Обґрунтуйте відповідь і наведіть приклади.

Обов'язкові (основні) риси лідера: _____

Бажані риси лідера: _____

5. Напишіть есе на тему «Роль лідера в становленні партнерських відносин (на прикладі однієї з соціальних практик)».

6. Розробіть перелік чинників, які впливають на розвиток державно-приватного партнерства в сучасному українському суспільстві (на прикладі однієї з соціальних практик).

7. Методи навчання

Лекційні заняття. Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; наочні методи - ілюстрація, демонстрація (презентація лекцій).

Семінарські заняття: есе, аналітичні завдання, групові проекти та презентація їх результатів, колективне обговорення дискусійних питань; доповіді (реферати), тестові завдання.

8. Методи контролю

Здобувачі одержують бали за роботу на кожному семінарському занятті (завдання, довідки та презентація їх результатів в групі, колективне обговорення; поточний контроль знань у вигляді тестів та рішення задач).

Результати навчальної діяльності будуть оцінюватися за 100-бальною шкалою (з навчальної дисципліни в цілому). За результатами вивчення дисципліни підсумкове накопичення балів – до 60 балів (поточний контроль, контрольна робота). Критично-розрахунковий мінімум для допуску до заліку – 30 балів (контрольна робота і завдання до тем). Здобувачі, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум (30 балів), вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни

Підсумковий контроль навчальних досягнень відбувається на заліку у комбінованій формі: тести доповнюються завданням. За підсумками залікової роботи виставляється підсумкова семестрова оцінка у відповідності до схеми нарахування балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, контрольна робота						Контрольна робота	Разом	Залікова робота	Сума
Теми									
Розділ 1			Розділ 2			(6 завдань x 5 балів = 30) 30	60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	5	5	5	5	5				

Загальна оцінка навчальної діяльності складається з компонентів:

№	Вид роботи	Кількість балів	Кількість видів роботи (завдань)	Сума балів
1	Практичні завдання до тем семінарів, поточний контроль знань	5	6	30
2	Завдання до контрольної роботи	5	6	30
3	Залікова робота			40
				Разом: 100

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання поточного контролю знань та завдання до контрольної та залікової роботи (за 5-ти бальною шкалою)

Дуже високий рівень 5 балів	Відповідь повна, глибока, змістовна, вільне володінням термінами та поняттями дисципліни, відповіді креативні та самостійні.
Високий рівень 4 бали	Відповідь повна, глибока та змістовна; вільне володіння термінами та поняттями дисципліни, однак відсутні приклади.
Середній рівень 3 бали	Відповідь недостатньо повна; посереднє володіння термінами та поняттями; є неточності, помилки у відповіді.
Низький рівень 2 бали	Відповідь слабка, невпевнене знання матеріалу; багато змістовних помилок, відсутня аргументація
Дуже низький рівень 1 бал	Дуже слабкий рівень знань; відсутні навички аналізу проблем лідерства та партнерства в цифровому соціумі; змістовні помилки.
Незадовільний рівень 0 балів	Завдання не виконано або відповідь не стосується теми.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Лідерство

Основна

Рубенштейн Девід. Бути лідером. Мудрість від тих, хто змінив правила гри. Видавництво «Лабораторія», 2021. 448 с.

Віллінк Джоко. Стратегія і тактика лідерства. BookChef, 2021. 368 с.

Кононець М.О. Психологія лідерства: навчальний посібник / за заг. ред. О.В. Винославської. Київ, 2020. 252 с.

Крейг Нік. Лідерство починається з призначення. Видавництво «Фабула», 2019. 240 с.

Максвелл Дж. К. 5 рівнів лідерства: доведені методи збільшення свого потенціалу / пер. з англ. Харків: Ранок, 2019. 302 с.

Допоміжна

Наукові журнали

Бізнес-етика та лідерство – <https://armgpublishing.sumdu.edu.ua/ua/uajournals/uabel/>

Лідер. Еліта. Суспільство. – <http://les.khpi.edu.ua/index>

Бабаєв В. Особистість харизматичного лідера та меритократичні цінності. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2020. № 1. С. 5–16.

Басінская І., Радюк О., Нехвядовіч І. Ситуаційні й інтеракціоністські теорії лідерства. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки: зб. наук. праць / за наук. Ред. І. С. Булах. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. Вип. 11 (56). С. 5–23.*

Бінерт О. В., Балаш Л. Я., Лисюк О. В. Лідерство та оцінка професійних якостей керівника. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 2 (19). С. 115–121.

Бостром Н. Суперінтелект. Стратегії і небезпеки розвитку розумних машин. Київ: Наш формат, 2020. 408 с.

Брик О. М., Кочаровський М. С. Проблеми формування психологічної та управлінської компетентності мережевих лідерів у MLM. *Психологія та психосоціальні інтервенції*. 2020. Том 3. С. 11-17.

Вишва М. Сучасні теорії лідерства: гуманістичний ракурс. *Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць*. 2020. № 47. С. 9-26.

Винославська О., Кононець М. Відмітні особливості етичного лідерства в діяльності організації. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2021. Випуск 35. С. 16-23.

Винославська О. В., Кононець М. О. Теоретичні аспекти деструктивного лідерства в організації: аналіз зарубіжних досліджень // Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2020. Том 1. Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Випуск 55. С. 10–15.

Гаврилюк М. Теорії лідерства та їх застосування в університетській освіті. *Вісник Львівського університету. Серія: Педагогіка*. 2010. Випуск 26. С. 22–28.

Гандапас Радислав. Харизма лідера: пер. з англ. Дніпро: Моноліт, 2018. 272 с.

Гоулман Д. Емоційний інтелект лідера / Д. Гоулман, Р. Бояціс, Е. Маккі; пер. з англ. К.: Наш Формат, 2019. 288 с.

Гудвін Доріс. Лідерство у буремні часи. Київ: Віват, 2021. 592 с.

Гура Т., Фурманець Б. Критерії розвитку особистості підприємця як лідера. *Лідер. Еліта*.

Суспільство. 2019. № 2. С. 49-59.

Добродум О. В. Політичне лідерство та його міфологічна складова (на прикладі В. В. Путіна). *Гілея: науковий вісник*. 2020. Випуск 155 (№ 4). С. 155-157.

Зварич Р., Тиш Т. Управління кризовими ситуаціями та лідерство в умовах коронакризи. *Вісник економіки*. 2020. № 2. С. 135-147.

Каплан Роберт Д. Політика воїна. Чому справжній лідер мусить мати харизму варвара. Київ: Віват, 2021. 224 с.

Кас'янова С. Роль емоційного інтелекту в розвитку лідерських якостей особистості. *Психологічні перспективи*. 2018. Вип. 31. С. 118-130.

Кікінежді О. М., Савелюк Н. М., Мороз Л. І. Соціально-психологічний феномен жіночого лідерства в Україні. *Вісник Національного університету оборони України*. 2021. № 2 (60). С. 56-61.

Кириленко Г. О. Критерії оцінки політичних лідерів, отримані методом репертуарних решіток / Г. О. Кириленко, О. Л. Луценко. *Психологічні перспективи*. 2016. Вип. 27. С. 44-57.

Кожем'якіна О. М. Міфоаналітична концептуалізація лідерства в концепції уяви Ж. Дюрана. *Український соціум*. 2021. № 1. С. 49-59.

О'Конор Джозеф. Системне мислення. Пошук неординарних творчих рішень. К.: Наш формат, 2018. 240 с.

Кріппендорф Кайхан. 36 стародавніх китайських стратегій, щоб перемогти конкурента: приховай кинджал за усмішкою; пер. з англ. Харків: Віват, 2020. 304 с.

Лазор К. П. Основні компоненти іміджу політичного лідера в Україні. *Габітус*. 2021. Випуск 22. С. 72-75.

Лайкер Джефері К. Філософія Toyota. 14 принципів злагодженої команди / пер. з англ. 3-є вид. Київ : Наш формат, 2019. 424 с.

Метельська А. В. Роль невербальних комунікацій у формуванні іміджу політичного лідера. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2022. № 37. С. 215-218.

Мороз В. П. Лідерство як наукова проблема. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2019. № 11(324). Ч. 1. С. 99-110.

Пірен М. Лідерство. Сутність та реалізація в українському суспільстві. Видавництво Університет «Україна», 2012. 232 с.

Романовський О., Михайличенко В., Семке Н. Духовний розвиток лідера – необхідна умова його еволюції. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2021. № 1. С. 34-42.

Семініхіна Н. Формування лідерської компетентності у магістрів освіти в університетах Австралії. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2020. Випуск 22. С. 165-177.

Сергієнко Т. І., Мороховський В. О. Вплив засобів масової інформації на створення образу політичного лідера сучасності. *Гілея: науковий вісник. Філософські. Політичні науки*. 2021. Випуск 162 (№ 5). С. 65-68.

Сибірня Р. І., Сибірний А. В. Психолого-концептуальні підходи до лідерства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 106-113.

Темплар Річард. Правила мислення. Видавництво КМ-БУКС, 2022. 236 с.

Тесфайє Л. А. Результативність політичного лідерства в умовах президентських і напівпрезидентських демократичних республік: динаміка основних показників. *Український соціум*. 2021. № 4 (79). С. 154-169.

Топузов О. Феномен лідерства у нових реаліях сучасного суспільства. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2019. Вип. 20. С. 9-17.

Чернявська Т. П., Єрмакова А. С. Гендерні особливості лідерів бізнесу. *Габітус*. 2020. Випуск 13 Т. 1. С. 136-140.

Чорний А. В. Сучасні теорії лідерства: загальний огляд та структурна модель. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал*. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2018. № 9(37). С. 78-84.

Хілл Л., Лайнбек К., Брандо Г., Трулав Е. Командна робота. Київ: Наш формат, 2019. 328 с.

Хорішко Л. С. Структурно-процедурний аспект формування харизматичного лідерства (на прикладі Р. Т. Ердогана). *Гілея: науковий вісник*. 2020. Випуск 155 (№ 4). С. 280-284.

Чупріна М. О., Пермінова С. О. Організація віддаленої роботи проєктної команди в

умовах цифрової трансформації бізнесу. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 2 (35). С. 136-140.

Шавкун І., Дибчинська Я. Компетентності цифрового лідера в контексті VUCA-світу. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2019. № 12. С. 191-194.

Rasmus Hougaard, Jacqueline Carter, Marissa Afton, Moses Mohan. *Compassionate Leadership: How to Do Hard Things in a Human Way*. 2022. 256 p.

Richard P. Rumelt. *The Crux: How Leaders Become Strategists*. Publisher PublicAffairs, 2022. 368 p.

Quintin Shepherd & Sarah Williamson. *The Secret to Transformational Leadership*. Publisher: Compassionate Leadership, 2022. 216 p.

Stephen M.R. Covey. *Trust and Inspire: How Truly Great Leaders Unleash Greatness in Others*. Publisher: Simon & Schuster, 2022. 368 p.

Discovering leadership / Ed. by Billsberry J. New York: Palgrave Macmillan, 2009. 378 c.

Greg Hoffman. *Emotion By Design: Creative Leadership Lessons from a Life at Nike*. Publisher: Twleve, 2022. 304 p.

Uslu O. A. General Overview to Leadership Theories from a Critical Perspective. *Marketing and Management of Innovations*. 2019. № 1. P. 161-172. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.1-13>

Monappa A. What's the difference between leadership and management. 2018. URL: <https://www.simplilearn.com/leadership-vs-management-difference-article>.

Roger Smith. *The Most Unlikely Leader: An Unbelievable Journey From GED To CEO*. Publisher: Ballast Books, 2022. 232 p.

Roger L. Martin. *A New Way to Think: Your Guide to Superior Management Effectiveness*. Publisher: Harvard Business Review Press, 2022. 256 p.

Susan MacKenty Brady, Janet Foutty and Lynn Perry Wooten. *Arrive and Thrive: 7 Impactful Practices for Women Navigating Leadership*. Publisher: McGraw Hill, 2022. 240 p.

Rene Rodriguez. *Amplify Your Influence: Transform How You Communicate and Lead*. Publisher: Wiley, 2022. 288 p.

Christopher B. Bingham and Rory M. McDonald. *Productive Tensions: How Every Leader Can Tackle Innovation's Toughest Trade-Offs (Management on the Cutting Edge)*. Publisher: The MIT Press, 2022. 184 p.

Donato Tramuto and Tami Booth Corwin. *The Double Bottom Line: How Compassionate Leaders Captivate Hearts and Deliver Results*. Publisher: Fast Company Press, 2022. 320 p.

Jim Reid. *Leading to Greatness: 5 Principles to Transform your Leadership and Build Great Teams*. Publisher: Figure 1 Publishing, 2022. 224 p.

Manfred F. R. Kets de Vries. *Leading Wisely: Becoming a Reflective Leader in Turbulent Times*. Publisher: Wiley, 2022. 176 p.

Ryan Jenkins and Steven Van Cohen. *Connectable: How Leaders Can Move Teams From Isolated to All In*. Publisher: McGraw Hill, 2022. 336 p.

Партнерство

Основна

Драгомирецька Н. М. Державно-громадянське партнерство у сфері соціального розвитку: навч. пос. / Н. М. Драгомирецька, Н. В. Піроженко, І. В. Матвеєнко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 290 с.

Сгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 304 с.

Допоміжна

Авшенюк Н. М., Креденець Н. Я. Професійна освіта у вимірах соціального партнерства в Австрії і Німеччині: монографія; за заг. ред. Н. М. Авшенюк. Львів: «Растр-7», 2019. 252 с.

Баюрчак Н. Теоретико-методологічний аналіз поняття «харизма»: міждисциплінарний аспект. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. № 25(1). С. 93–98.

Білозір О. В. Організація соціального діалогу та партнерства в умовах європейської інтеграції. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 4 (23). С. 13-20.

Бодрийяр Ж. Фатальні стратегії. Видавництво Кальварія, 2010. 192 с.

Винничук Р., Любомудрова Н., Довгополук І. Методи та способи оцінювання командної залученості. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 30. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-36>

Гетьманцева Н. Соціальне партнерство як спосіб інтеграції інтересів суб'єктів соціально-трудова відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 3. С. 82-86.

Гоулман Д. Емоційний інтелект лідера / Деніел Гоулман, Річард Бояціс, Енні Маккі; пер. з англ. Київ: Наш формат, 2019. 287 с.

Гришина Ю. М. Професійні спілки – суб'єкти відносин соціального партнерства чи соціального діалогу? *Соціальне право*. 2018. № 2. С. 26-31.

Дандекар Д. Концепції політичного лідерства: філософсько-антропологічні та соціокультурні виміри. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2020. № 23(3). С. 73-81.

Данилюк М. О., Крихівська Н. О., Данилюк-Черних І. М. Стратегічне партнерство суб'єктів господарювання з позицій поведінкової економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Випуск 29. С. 41-46.

Джус О. А. Військово-політичне партнерство як інтегральний напрямок військового співробітництва. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2018. № 2. С. 121-127.

Єрмакова О. Механізми інноваційного партнерства: європейський досвід у контексті євроінтеграційного розвитку України. *Журнал європейської економіки*. 2021. Том 20. № 4. С. 697-709.

Іваненко В. Динаміка добросусідського партнерства. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2020. № 23(6-7). С. 119-120.

Іваницька С. Б., Галайда Т. О. Європейські моделі соціального діалогу та передумови їх запровадження в Україні. *Scientific Journal «ScienceRise»*. 2016. №1. С. 27-32.

Клевцевич Н. А. Партнерство публічного та приватного секторів: нові можливості місцевого розвитку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 1 (28). С. 9-13.

Кріппендорф К. Приховай кинджал за усмішкою. 36 стародавніх китайських стратегій, щоб перемагати конкурент. Видавництво: Vivat, 2020. 304 с.

Лазаренко В. Є. Формування системи соціального партнерства як механізму управління сучасними підприємствами: міжнародний досвід та особливості в Україні. *Вісник ХНУ імені В.Н.Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2019. Вип. 9. С. 50-56.

Ляшенко Т. Система соціального партнерства в Україні на сучасному етапі. *Наукові записки. ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України*. 2018. Вип. 3 (89). С. 70-86.

Максименко С. Системне мислення: формування і розвиток. Київ: Видавничий дім "Кисво-Могилянська академія", 2020. 251 с.

Миколаєць А. П. Підходи до розвитку міжсекторного соціального партнерства в системі публічного управління. *Держава та регіони*. 2018. № 4 (64). С. 107-110.

Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. *Актуальні проблеми політики*. 2019. Вип. 64. С. 118-133.

Могилянська К. О. Україно-литовське партнерство в сфері безпеки та оборони. *Політичне життя*. 2020. № 1. С. 122-129.

Моцна І. В. Проблеми розвитку соціального партнерства в Україні та шляхи їх вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Випуск 25. Частина 1. С. 166-170.

Никифоруk О. І. Державно-приватне партнерство: інституціональне середовище для розвитку та модернізації інфраструктури України / О. І. Никифоруk, Ю. В. Гусев, Л. Ю. Чмирьова. *Економіка і прогнозування*. 2018. № 3. С. 79-101.

Оленцевич Н. В., Ковальова О. В. Державно-приватне партнерство у розвинених країнах світу: досвід для України // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. Том 15. № 1. С. 134-143.

Омельяненко В. А., Ковтун Г. І. Ревіталізація старопромислових територій на основі публічно-приватного партнерства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 2 (35). С. 141-147.

Панькова О., Касперович О., Олександр Іщенко О. Соціально відповідальне партнерство як інноваційна платформа забезпечення розвитку сфери зайнятості в умовах глобальних цифрових трансформацій. *Журнал європейської економіки*. 2020. Том 19. № 2. С. 392–409.

Про стратегію. *Harvard Business Review*. 10 найкращих статей. Видавництво КМ-Букс, 2019. 288 с.

Расвєнева О. В. Порівняльний аналіз та узагальнення досвіду партнерства між ЗВО та бізнес-середовищем / О. В. Раєвнева, І. В. Аксьонова, В. М. Остапенко В. М. *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 30-42.

Силенко Н. М. Соціальне партнерство в системі соціально-трудових відносин: міжнародний та вітчизняний досвід. *Молодий вчений*. 2020. № 4 (80). С. 66-69.

Ситник О. Ю. Інтегральна оцінка впливу соціального партнерства на розвиток персоналу підприємства // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярощук (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. Том 27. № 1. С. 230-239.

Сичова А. О. Колабораційне партнерство: бізнес-фактор у формуванні державної політики. *Політичне життя*. 2021. № 2. С. 43-53.

Спасів Н., Кулина Г., Лубкей Н. Соціальне партнерство як імператива соціально-економічного розвитку України. *Вісник Економіки*. 2021. № 3. С. 8-19.

Тарасюк Г. М., Лагута Я. М., Тарасюк О. В. Розвиток державно-приватного партнерства в забезпеченні соціально відповідальної поведінки суб'єктів господарювання. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. № 3 (26). С. 47-54.

Хвесик М. А., Бистряков І. К., Клиновий Л. В. Публічно-приватне партнерство в забезпеченні сталого просторового розвитку. *Економіка України*. 2020. № 1. С. 3-23.

Хижняк О. В., Хижняк К. В. Фактори актуалізації інформаційного партнерства в екологічній сфері. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2020. Вип. 87. С. 68-76.

Аналітичні доповіді

Державно-приватне партнерство у сфері кібербезпеки: міжнародний досвід та можливості для України: аналіт. доп. / за заг. ред. Д. Дубова. К.: НІСД, 2018. 84 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Лідерство

Тест на лідерство онлайн. <https://testometrika.com/business/leadership-qualities/>

Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України» 2014. № 4 (додаток 1). Тематичний випуск «Університет і лідерство». https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Konfrentsiya-UL_2014.pdf

Українська академія лідерства. URL: <https://ual.ua/>

Академія публічно-приватного партнерства. <https://appp.com.ua/>

Близнюк Т. Крос-культурні особливості монгольського стилю лідерства. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 26. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-40>

Близнюк Т. Оцінка рівня розвитку лідерства: крос-культурні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 35. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-21>

Галузяк В., Акімова О., Громов Є. Сучасні зарубіжні підходи до розуміння лідерства і виховання лідерів. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2019. № 1. С. 32-53. <http://les.khpi.edu.ua/article/view/2616-3241.2019.1.03/163903>

Гузар О., Стойко К. Теоретичні основи формування компетентності комунікативного лідера. <file:///C:/Users/user/Downloads/54-Article%20Text-106-1-10-20180901.pdf>

Гуцуляк Н., Синиченко А. Сучасні технології командотворення: формування «суперкоманд» для підвищення ефективності персоналу в період невизначеності. *Економіка*

та суспільство. 2021. Випуск 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-88>

Патлах І. М. Інноваційність як ключова компетенція сучасного лідера державної служби [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.trn.ua/articles/5931/>

Перфільєва А. О. Лідерство у міжнародних відносинах: теоретико-концептуальний вимір. *Науковий журнал «Політикус»*. 2021. Випуск 6. С. 101-106. http://politicus.od.ua/6_2021/17.pdf

Радчук Г., Козак О. Теорії лідерства в сучасному психологічному дискурсі // Збірник наукових праць ЛОГОС. 2020. С. 109–112. <https://doi.org/10.36074>

Руда Н. Л. Етапи формування мотивації політичного лідерства. *Збірник наукових праць Проблеми сучасної психології*. 2018. № 41. С. 313–322. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2018-41.313-322>

Ahmed M.N. The Essence of Ethical Leadership and Its Influence in Achieving Employees' Job Satisfaction. *Business Ethics and Leadership*. 2018. No 2 (3). P. 53-56.

Dźwigoł H. Leadership in the Research: Determinants of Quality, Standards and Best Practices. *Business Ethics and Leadership*. 2021. № 5. P. 45-56. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).45-56.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).45-56.2021).

Harrison C., Kilion J. Ten roles for teacher's leaders. URL: <http://www.ased.org>

Goncharenko T. From Business Modelling to the Leadership and Innovation in Business: Bibliometric Analysis (Banking as a Case). *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(1). P. 113-125. [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).113-125.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).113-125.2020).

Linville M., Kliuchnikov A. A Model for Understanding and Changing the Practice of Leadership in Ukraine. *Business Ethics and Leadership*. 2021. № 5(4). P. 17-31. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(4\).17-31.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(4).17-31.2021)

Sivaruban, S. (2021). A Critical Perspective of Leadership Theories. *Business Ethics and Leadership*, 5(1), 57-65. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).57-65.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).57-65.2021).

Dźwigoł, H. (2021). Leadership in the Research: Determinants of Quality, Standards and Best Practices. *Business Ethics and Leadership*, 5(1), 45–56. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).45-56.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).45-56.2021).

Kiss, L.B. (2020). The Importance of Business Partnership on the World Wide Web. *Business Ethics and Leadership*, 4(1), 68–79. [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).68-79.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).68-79.2020)

Sadiq W.A. Influence of Leadership Practices on Organizational Safety Performance. *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(2). P. 41–55. [https://doi.org/10.21272/bel.4\(2\).41-55.2020](https://doi.org/10.21272/bel.4(2).41-55.2020).

Sivaruban S. A Critical Perspective of Leadership Theories. *Business Ethics and Leadership*. 2021. № 5(1). P. 57–65. [https://doi.org/10.21272/bel.5\(1\).57-65.2021](https://doi.org/10.21272/bel.5(1).57-65.2021).

Thomas G. Leadership Models and Leadership Styles as Success Factors in Small and Medium-sized Enterprises. *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(1). P. 35-42. [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).35-42.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).35-42.2020)

Партнерство

Бойко В. Європейський досвід державно-приватного партнерства: підходи до формування та нормативно-правові засади. *Стратегічні пріоритети*. 2019. № 49(1). С. 28-36. <https://niss-priority.com/index.php/journal/article/view/235>

Булеца С. Б. Цивільне партнерство: види та особливості. <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/download/149/115/>

Воскобоєва О., Ромащенко О. Стратегічне партнерство як основа сучасного бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 29. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-48>

Герасимчук В. Г. Стратегічне партнерство: принципи, інструментарій, ефективність. URL: http://economy.kpi.ua/files/files/10_kpi_2014.doc

Горбачова Н. С. Можливість використання стратегічного партнерства з метою впливу на національні економічні інтереси. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/4443/Gorbachova.pdf?sequence=1>.

Гостєва Н., Тулей П., Давиденко В., Шубін О., Приходько В. Стан соціального діалогу в Україні та позиції соціальних партнерів. 2021. 24 с. <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/18189-20210903.pdf>

- Капустін В. В. Зарубіжний досвід механізмів реалізації соціального партнерства. <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7572&i=1>
- Кіс Лівія Беніта. Теоретичні основи дослідження теорії бізнес-партнерства у всесвітній мережі Інтернет. *Бізнес-етика та лідерство*. 2020. № 1. С. 68-79. [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).68-79.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).68-79.2020)
- Козак Л., Ніжнік А. Аналіз ризиків у проектах державно-приватного партнерства. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 27. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-35>
- Кузьмін О. Є., Комарницька Г. О. Оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2019. № 4. С. 5–17. <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No4/5.pdf>
- Лаухіна, Л. М., Кобзар, Н. І., РабічО. В., Скачедуб, С. А. Соціальне партнерство в Україні та його правове забезпечення. *Економічний простір*. 2020. № 162. С. 7-12. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-1>
- Лоссовський І. Є. Стратегічне партнерство України з країнами Європи: формальне декларування та реальні здобутки. URL: <http://elibrary.ivinas.gov.ua/3811/1/Zbirnyk-032015.pdf>
- Маркєєва О. Д. Теоретичні підходи до державно-приватного партнерства у сфері національної безпеки / О. Д. Маркєєва, Б. Л. Розвадовський. *Стратегічна панорама*. 2022. № 1. С. 42-50. <https://doi.org/10.53679/2616-9460.1.2022.04>
- Моделі соціального партнерства. https://pidru4niki.com/91787/sotsiologiya/modeli_sotsialnogo_partnerstva
- Нова концесія: як один закон реанімує державно-приватне партнерство. <https://mind.ua/openmind/20202924-nova-koncesiya-yak-odin-zakon-reanimue-derzhavno-privatne-partnerstvo>
- Партнерство. Що це та як воно працює? <https://fundraiser.games/news/partnerstvo-shcho-se-ta-yak-vono-prasyu/>
- Пашков М., Чалий В. Реалії та перспективи стратегічного партнерства. https://zn.ua/ukr/international/realiyi_ta_perspektivi_strategichnogo_partnerstva.htm
- Пітюлич М., Кудак К. Сучасні концепції місцевого розвитку в контексті партнерської співпраці у громадах. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 32. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-95>
- Поняття і типи соціального партнерства. <http://studies.in.ua/socialna-polityka-derzhavy/3501-ponyattya-tipi-socalnogo-partnerstva.html>
- Селезньова Г. О. Особливості стратегічних партнерств у сучасних умовах господарювання. *Економіка і суспільство*. 2019. Випуск 20. С. 372-376. <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/21996/1/...pdf>
- Складові системи соціального партнерства. https://pidru4niki.com/91788/sotsiologiya/skladovi_sistemi_sotsialnogo_partnerstva
- Сутність соціального партнерства, його принципи, форми і моделі. <https://topref.ru/referat/115229/2.html>
- Фесенко М. Глобальне стратегічне партнерство провідних акторів: теоретико-методологічний вимір. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/knu/article/view/2797/2507>.
- Філіна А. Ю. Соціальне партнерство як модель відносин держави та громадянського суспільства. <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15157/...pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Хусаїнов Р. Моделі державно-приватного партнерства: закордонний досвід та перспективи для України. https://www.researchgate.net/publication/279446643_Modeli_derzavno-privatnogo_partnerstva_zakordonnij_dosvid_ta_perspektivi_dla_Ukrainy
- Чекаленко Л. Д. Зміна парадигми стратегічного партнерства. [Електронний ресурс] <http://ivinas.gov.ua/uk/archive/zmina-paradyhmy-stratehichnoho-partnerstva.html>
- Швець Н. Розвиток міжрегіонального партнерства в рамках формування стратегії смартспеціалізації. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 33. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-71>

2. Плани семінарських занять

Тема 1. Лідерство: нові підходи у цифровому суспільстві

План

1. Хто такий лідер і що таке лідерство?
2. Типи, різновиди лідерства та способи його розвитку.
3. Стили лідерства.
4. Деструктивне лідерство; сутність, ідентифікація.

Питання до дискусії

Які фактори актуалізують і зумовлюють специфіку соціологічного вивчення лідерства в цифровому суспільстві?

Чому у XXI столітті відбувається занепад класичного лідерства?

Чому погляди на сутність та значущість лідерства змінюються залежно від часу, простору, соціально-економічного стану та культури країн?

Чому і як лідерство виявляється через особистісні прояви лідера?

Які відмінності між лідером і менеджером?

Завдання

1. Поясніть, чому лідери в одній ситуації не обов'язково повинні бути лідерами в інших ситуаціях. Наведіть приклади.
2. Поясніть, чому людина не стає лідером лише тому, що має певний набір особистісно-психологічних якостей. Наведіть приклади.

Рекомендована література

Основна

Сергеева Л. М., Кондратьева В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібник. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ». 2015. 296 с.

Допоміжна

Винославська О. В., Кононець М. О. Теоретичні аспекти деструктивного лідерства в організації: аналіз зарубіжних досліджень. *Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. 2020. Т. І. Організаційна психологія. *Економічна психологія. Соціальна психологія*. Вип. 55. С. 10–15.

Додаткова

Дегтяр А., Бублій М. Співвідношення понять «керівництво» та «лідерство» в управлінні сучасною організацією. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2020. № 1. С. 52-63. <http://les.khpi.edu.ua/article/view/219731/219463>

Лідерство – це хвороба чи дар? Пояснює філософ Андрій Баумейстер. <https://forbes.ua/leadership/liderstvo-eto-bolezn-ili-dar-obyasnyayet-filosof-andrey-baumeyster-23092021-2376>.

Як стати лідером у колективі? Радить бізнес-тренер Олександр Сударкін. <https://happymonday.ua/jak-staty-liderom-u-kolektyvi>.

6 стилів лідерства, про які вам потрібно знати. Режим доступу: <https://hr-security.ua/ua/6-stil%D1%96v-l%D1%96derstva%2C-pro-yak%D1%96-vam-potr%D1%96bno-znati>

Discovering leadership / Ed. by Billsberry J. New York: Palgrave Macmillan, 2009. 378 с.

Henryk Dźwigoł. Leadership in the Research: Determinants of Quality, Standards and Best Practices. *Business Ethics and Leadership*. Volume 5. Issue 1. 2021. P. 45-56.

Mara Del Baldo. Shaping Virtues Leadership to Enhance Corporate Social Responsibility and Sustainability. Insights from a Case Study. *Business Ethics and Leadership*. Volume 2. Issue 2. 2018. P. 32-48.

Yu Sing Ong. A Grace-Based Leadership Approach to Managing Gen A in the Digital Age. *Business Ethics and Leadership*. Volume 3. Issue 3. 2019. P. 88-98.

Vargas-Hernández J. G., Rodríguez C. R. F. (2018). Leadership Styles as a Challenge to Generate Innovation Environments in the Companies of the 21st Century. *Business Ethics and Leadership*. Volume 2. Issue 4. 2018. P. 64-73.

Тема 2. Теорії лідерства та їх застосування в різних соціальних практиках в цифровому суспільстві

План

1. Теорії лідерства в науковому знанні. Нова парадигма лідерства в сучасному світі.
2. П'ять рівнів лідерства за Джоном Максвеллом.
3. Лідерство в гендерному контексті.

Завдання

1. Прокоментуйте наведені нижче вислови про лідерство та наведіть приклади:
 - «Лідерство і навчання – це речі, які не можуть існувати один без одного» (Джон Кеннеді).
 - «Для лідера успіх — це спостерігати зростання інших» (Джек Велч).
 - «Лідер – це людина, яка може змусити інших робити те, що їм не подобається, і при цьому робити вигляд, що їм подобається це робити» (Гаррі Трумен).

Рекомендована література

Основна

Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібник / за наук. ред. Л.М. Сергеевої. Івано-Франківськ. «Лілея-НВ». 2015. 296 с.

Максвелл Джон. 5 рівнів лідерства; пер. з англ. Вид-во «Фабула», 2018. 304 с.

Допоміжна

Басінская І., Радюк О., Нехвядовіч І. Ситуаційні й інтеракціоністські теорії лідерства. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки: зб. наук. праць / за наук. Ред. І. С. Булах. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. Вип. 11 (56). С. 5-23.*

Віллінк Джоко. Стратегія і тактика лідерства. BookChef, 2021. 368 с.

Вишва М. Сучасні теорії лідерства: гуманістичний ракурс. Збірник наукових праць. Проблеми сучасної психології. 2020. №47. С. 9–26.

Винославська О. В., Кононець М. О. Теоретичні аспекти деструктивного лідерства в організації: аналіз зарубіжних досліджень. *Актуальні проблеми психології*. Том І. Вип. 55. С. 10–15.

Галузьяк В., Акімова О., Громов Є. Сучасні зарубіжні підходи до розуміння лідерства і виховання лідерів. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2019. № 1. С. 32-53. <http://les.khpi.edu.ua/article/view/2616-3241.2019.1.03/163903>

Гапоненко В. А. Інститут політичного лідерства як передумова демократизації політичної системи України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін*. 2020. Вип. 28. С. 42–47.

Гоулман Д. Емоційний інтелект лідера / Д. Гоулман, Р. Бояціс, Е. Маккі; пер. з англ. К.: Наш Формат, 2019. 288 с.

Кікінежді О. М., Савелюк Н. М., Мороз Л. І. Соціально-психологічний феномен жіночого лідерства в Україні. *Вісник Національного університету оборони України*. 2021. № 2. С. 56-61.

Кожем'якіна О. М. Міфоаналітична концептуалізація лідерства в концепції уяви Ж. Дюрана. *Український соціум*. 2021. №1. С. 49-59.

Радчук Г., Козак О. Теорії лідерства в сучасному психологічному дискурсі. Збірник наукових праць ЛОГОС. 2020. С. 109-112. <https://doi.org/10.36074>

Сибірна Р. І., Сибірний А. В. Психолого-концептуальні підходи до лідерства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 106-113.

Uslu O. A. General Overview to Leadership Theories from a Critical Perspective. *Marketing and Management of Innovations*. 2019. № 1. P. 161-172. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.1-13>

Тема 3. Лідер у командоутворенні та командній взаємодії

План

1. Основні теорії та моделі командної взаємодії, умови їх практичного застосування, переваги та обмеження.
2. Ознаки команди. Сфери застосування командної роботи.
3. Патології лідерства (формального і неформального) в організації (команді).
4. Переваги та недоліки роботи в команді.
5. Роль лідера у віддаленій командній роботі.

Питання до дискусії:

- Чому побудова команд з 60-х років ХХ ст. стала предметом міждисциплінарних наукових досліджень і потребою практиків?
- Які види діяльності потребують командних зусиль і чому?
- У яких ситуаціях командна робота необхідна, а коли вона заважає членам організації ефективно виконувати свою роботу?
- Яка роль лідера у команді, що працює віддалено (дистанційно)?

Завдання

1. Проведіть порівняльний аналіз командної роботи і роботи в групі. Визначте відмінності у ролі лідера в командній і груповій взаємодії.
2. Розробіть перелік факторів, що актуалізують роль лідера в командній роботі. Чому вона така важлива і як впливає на успіх у діяльності в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя?
3. Складіть перелік переваг і недоліків (вад), які має лідерство в команді в умовах віддаленої (дистанційної) роботи.

Рекомендована література

Основна

Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. 380 с.

Лінда Хілл, Кент Лайнбек, Грег Брандо, Емілі Трулав. Командна робота. Як впровадити зміни в компанії, щоб вас підтримали. Видавництво "Наш формат", 2019. 328 с.

Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2014. 380 с.

Допоміжна

5 вад команди короткий зміст. <https://toyme.ru/?p=20585>

Валерія Тимофєєва. Віддалена робота: що це таке, навіщо і як? <https://happymonday.ua/udalennaya-rabota>.

Москаленко В. О. Сучасні підходи до формування команди проекту. [Електронний ресурс]. <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/20799/1/3.pdf>.

Надомна і дистанційна робота. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/trudove-pravo/nadomna-i-distanciyna-robota.html>

Феррацці Кейт. Неформальне лідерство. Як надихати команду та досягати результатів. Видавництво: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. 224 с.

Чому віддалена робота — ефективніша? Нові правила комунікації. <https://osvitoria.media/experience/chomu-viddalena-robota-efektyvnisha-novi-pravyla-komunikatsiyi/>

Communicative Leadership. Theories, Concepts and Central Communication Behaviors / Catrin Johansson, Vernon D Miller, Solange Hamrin. DEMICOM, Mid Sweden University, 2011. 46 p.

Тема 4. Партнерство як соціальний феномен у цифровому суспільстві

План

1. Партнерство та його моделі у відносинах між організаціями та державами.
2. Роль інформаційного партнерства в сучасному світі.
3. Ризики партнерства в різних сферах цифрового суспільства.

Тема 5. Партнерство в умовах асиметричних відносин

План

1. Проблема симетризму / асиметризму у відносинах між індивідами, групами та організаціями в цифровому суспільстві.
2. Ознаки та фактори симетрії/асиметрії в організаційних та міждержавних відносинах.
3. Прояви асиметрії у відносинах між організаціями-партнерами та державами-партнерами в цифровому суспільстві.

Групова дискусія «Відкритий мікрофон»

Чи поділяєте Ви твердження?

«Симетрія в сучасному світі – це умова усталеного розвитку організаційних та міжорганізаційних відносин».

1. Так
2. Ні.

Рекомендовані теми рефератів

Роль довіри/недовіри в партнерських відносинах.

Цінності в партнерських відносинах.

Завдання

1. Напишіть есе на тему «Яким я уявляю ідеального партнера у своєму особистому й професійному житті».
2. Опишіть асиметричні відносини на прикладі сучасного університету (або іншої організації), або регіону (за вибором здобувача) за такими видами асиметрії:
Асиметрія системи.
Асиметрія структури.
Функціональна асиметрія.
Динамічна асиметрія.
3. Розробіть заходи (мін 3), що можуть сприяти подоланню (попередженню) негативних соціальних наслідків асиметрій, виокремлених при виконанні завдання 2.

Рекомендована література

Основна

Ауліна О. В. Специфіка застосування асиметричних підходів в інформаційному протиборстві. *Strategic priorities*. 2019. № 1(49). С. 37-43.

Безрукова Н. В., Свічкарь В. А. Гендерна асиметрія у сучасному міжнародному менеджменті. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2020/58.pdf

Допоміжна

Відоменко О. І., Слободян Н. Я., Левченко Ю. Г., Рак Р. В. Проблема інформаційної асиметрії в забезпеченні стабільності фінансових результатів компанії. *Академічні візії*. 2023. Випуск. 15. <file:///C:/Users/user/Downloads/Відоменко+Оксана+Іванівна141.pdf>

Гандзюра А. Стратегічне партнерство як інструмент реалізації міжнародних двосторонніх відносин. *Юридичний вісник*. 2020. № 1. С. 376-383.

Горбачова Н.С. Можливість використання стратегічного партнерства з метою впливу на національні економічні інтереси. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/4443/Gorbachova.pdf?sequence=1>.

Іванова В. В. Асиметрія інформації як чинник активізації інноваційних бізнес-процесів на підприємствах туристичного бізнесу. *Економічний форум*. 2018. № 1. С. 171-175.

Науменко Н. Ю. Теоретико-методологічні аспекти інформаційно-психологічної безпеки в послідовності держава – регіон – суспільство – людина. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 3(57). С. 49-62.

Симетрична чи асиметрична передача повноважень: який сценарій може чекати Україну. <https://censs.org/симетрична-чи-асиметрична-передача-п/>

Фісанов В. До нового розуміння асиметрії міжнародних відносин: особливості XX і XXI століть. *Медіафорум*. 2022. № 10. С. 123-142. <https://journals.chnu.edu.ua/index.php/mediaforum/article/view/30>

Шевченко О., Мінаєва А., Лагутін І. Інститути соціального захисту населення: реформування як фактор нівелювання соціальних асиметрій. *Таврійський науковий вісник*.

Тема 6. Стратегічні рішення і стратегічне мислення лідерів у партнерських відносинах

План

1. Стратегічні рішення: поняття, характерні ознаки, види.
2. Образ майбутнього при прийнятті стратегічних рішень у партнерстві.
3. Стратегічне мислення в контексті партнерства в цифровому суспільстві.

Групова дискусія «Відкритий мікрофон»

Чи поділяєте Ви твердження?

«Майбутнє країни, регіону, організації не може мати єдиний образ» (Джон Уррі).

1. Так
2. Ні.

«У стратегічному партнерстві велика роль ідей».

1. Так
2. Ні.

Питання до дискусії

Чому у цифровому суспільстві відбувається позбавлення від застарілих поглядів на стратегічне партнерство?

Чому стратегічне партнерство має спиратися на опис майбутнього низкою наукових дисциплін?

Як шлях організації від реального стану до бажаного стану (образу) проходить через стратегічне партнерство?

Які існують відмінності між стратегічним партнерством у світі громадських організацій та державного сектора?

Які принципи стратегічного мислення важливі в практиках стратегічного партнерства у цифровому суспільстві?

Завдання

1. Розробіть перелік ознак для визначення стану стратегічного мислення в партнерських відносинах. Наведіть приклади.

2. Визначте критерії, за якими можна відрізнити стратегічне партнерство і стратегічну залежність у відносинах між організаціями. Наведіть приклади.

3. Поясніть, чому для стратегічного партнерства організацій важлива наявність спільних поглядів і підходів у ключових проблемах міжнародної національного, регіонального й регіонального розвитку. Наведіть приклади.

Рекомендована література

Основна

Ганаба С. О. Стратегії розвитку критичного та креативного мислення : навчальний посібник. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2021. 128 с.

Пилипенко О. В. Стратегічний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ За заг. ред. М. І. Ковалю. К.: ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 350 с.

Допоміжна

Бреус С. В. Стратегічні рішення в умовах ризику та невизначеності / С. В. Бреус, Т. О. Харченко. *Education, Law, Business : collection of scientific articles*. Cartero Publishing House, Madrid, Spain, 2019. P. 95-98.

Леонов В. В., Ворович Б. О. Парадокс асиметрії в сучасних міжнародних збройних конфліктах // Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2016. № 1. С. 29–36.

Побігун С. Аналіз підходів до здійснення процесу стратегічного управління. *Галицький економічний вісник*. Т. : ТНТУ, 2015. Том 48. № 1. С. 101-108.

Типи та види мислення для HR: критичне, стратегічне, латеральне. 2020. <https://hurma.work/blog/yake-mislennya-must-have-dlya-hr/>

Швіндіна Г. Ю. Еволюція підходів до ідентифікації змісту стратегії. *Механізм регулювання економіки*. 2016. № 3. С. 66-77.

Як ми приймаємо рішення: стратегічне мислення проти шаблонів. 2019.

<https://blog.yakaboo.ua/strat-prych-nasl/>

Schulz M.S. Debating futures: global trends, alternative visions and public discourse. International sociology. Thousand Oaks (CA), 2016. Vol. 31. N 1. P. 3–20.

3. Завдання для самостійної роботи

Завдання 1

Перевірте Ваші лідерські якості. Запропонуйте способи їх формування (або підвищення). Для цього скористайтеся тестом:

Тест на лідерство (онлайн). Лідер я чи ні? <https://testometrika.com/business/leadership-qualities/>

Завдання 2

Підготуйте доповідь, у якій розкрити одну з теорій лідерства. Зробити її критичний аналіз щодо можливостей використання в різних соціальних практиках в умовах цифровізації суспільства (об'єм - до 6 тисяч знаків).

Завдання 3

Запропонуйте заходи профілактики (подолання) негативних наслідків п'яти пороків команди, що виокремив Патрік Ленсіоні: «1. Взаємна недовіра членів команди. 2. Боязнь конфлікту. 3. Безвідповідальність команди. 4. Невимогливість команди. 5. Байдужість команди до результатів» [Книга «П'ять пороків команди» Патріка Ленсіоні. Джерело: 5 вад команди короткий зміст. <https://toyme.ru/?p=20585>].

Завдання 4

Розробіть перелік можливих ризиків партнерства на прикладі однієї з соціальних практик в різних сферах (економіка, політика, освіта ...) в умовах їх цифровізації. Наведіть приклади.

Завдання 5

Визначте сутність та розробіть перелік ознак для характеристики найбільш поширених асиметричних відносин в сучасному світі, такі як: інформаційна асиметрія, гендерна асиметрія, міжпоколінська асиметрія. Наведіть приклади.

Завдання 6

Опишіть на прикладі однієї з організацій (університету, політичної партії, громадської організації, лікарні, туристичної фірми, супермаркету, театру, музею тощо – на вибір здобувача) такі види її майбутнього у цифровому суспільстві: 1) ймовірне; 2) можливе; 3) те, якому варто віддати перевагу. Обґрунтуйте свою відповідь. Наведіть приклади. Визначте ризики стратегічного партнерства обраної організації в умовах цифрового суспільства. Запропонуйте способи уникнення (або зменшення) негативних соціальних наслідків цих ризиків.

4. Завдання для контрольної роботи, що передбачена навчальним планом

Контрольна робота

Контрольна робота включає 6 завдань, кожне з яких оцінюється за 5-ти бальною шкалою. За контрольну роботу студенти та студентки можуть отримати до 30 балів

(6 завдань х5 балів = 30 балів).

1. Розробіть перелік факторів, що актуалізують проблему лідерства в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя *в сучасному світі*. Наведіть приклади.

2. Розробіть перелік факторів, що актуалізують проблему лідерства в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя *в українському суспільстві*. Наведіть приклади.

3. Опишіть концепції лідерства, які сприяють розкриттю його сутності і які доцільно використовувати в процесі соціологічного вивчення лідерства у цифровому суспільстві на прикладі однієї з соціальних практик (освіта, політика, культура, бізнес тощо), на вибір здобувачів.

4. Складіть набір обов'язкових (основних) і бажаних для статусу лідера соціальних та індивідуально-психологічних рис, що дозволяють особі виконувати ролі лідера в умовах цифровізації різних сфер суспільного життя (на прикладі однієї з соціальних практик, на вибір здобувачів). Обґрунтуйте відповідь і наведіть приклади.

Обов'язкові (основні) риси лідера: _____

Бажані риси лідера: _____

5. Напишіть есе на тему «Роль лідера в становленні партнерських відносин (на прикладі однієї з соціальних практик)».

6. Розробіть перелік чинників, які впливають на розвиток державно-приватного партнерства в сучасному українському суспільстві (на прикладі однієї з соціальних практик).

Оцінювання

Критерії оцінювання завдання до контрольної та залікової роботи

(за 5-ти бальною шкалою)

<i>Дуже високий рівень</i> 5 балів	Відповідь повна, глибока, змістовна, характеризується вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, відповіді креативні та самостійні.
<i>Високий рівень</i> 4 бали	Відповідь повна, глибока та змістовна; вільне володіння термінами та поняттями дисципліни, однак відсутні приклади.
<i>Середній рівень</i> 3 бали	Відповідь недостатньо повна; посереднє володіння термінами та поняттями; є неточності, помилки у відповіді.
<i>Низький рівень</i> 2 бали	Відповідь слабка, невпевнене знання матеріалу; багато помилок.
<i>Дуже низький рівень</i> 1 бал	Дуже слабкий рівень знань; відсутні навички аналізу проблем лідерства та партнерства в цифровому соціумі; змістовні помилки.
<i>Незадовільний рівень</i> 0 балів	Завдання не виконано або відповідь не стосується теми.

5. Питання для підсумкового контролю знань (залікова робота)

- 1) Хто такий лідер і що таке лідерство?
- 2) Типи, різновиди лідерства та способи його розвитку.
- 3) Стили лідерства.
- 4) Деструктивне лідерство; сутність, ідентифікація.
- 5) Теорії лідерства в науковому знанні.
- 6) Нова парадигма лідерства в сучасному світі.
- 7) П'ять рівнів лідерства за Джоном Максвеллом.
- 8) Лідерство в гендерному контексті.
- 9) Основні теорії та моделі командної взаємодії, їх переваги та обмеження.
- 10) Ознаки команди. Сфери застосування командної роботи.
- 11) Патології лідерства (формального і неформального) в організації (команді).
- 12) Переваги та недоліки роботи в команді.
- 13) Роль лідера у віддаленій командній роботі.
- 14) Партнерство та його моделі у відносинах між організаціями та державами.
- 15) Роль інформаційного партнерства в сучасному світі.
- 16) Ризики партнерства в різних сферах цифрового суспільства.
- 17) Симетризм / асиметризм у соціальних взаємодіях в цифровому суспільстві.
- 18) Ознаки та фактори симетрії/асиметрії в соціальних взаємодіях.
- 19) Прояви асиметрії у соціальних взаємодіях в цифровому суспільстві.
- 20) Стратегічні рішення: поняття, характерні ознаки, види.
- 21) Образ майбутнього при прийнятті стратегічних рішень у партнерстві.
- 22) Стратегічне мислення лідера в контексті партнерства в цифровому суспільстві.

6. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, контрольна робота									
Теми						Контрольна робота	Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	(6 завдань x 5 балів = 30)	60	40	100
5	5	5	5	5	5	30			

Загальна оцінка навчальної діяльності складається з компонентів:

№	Вид роботи	Кількість балів	Кількість видів роботи (завдань)	Сума балів
1	Практичні завдання до тем семінарів, поточний контроль знань	5	6	30
2	Завдання до контрольної роботи	5	6	30
3	Залікова робота			40
				Разом: 100

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання поточного контролю знань та завдання до контрольної та залікової роботи (за 5-ти бальною шкалою)

Дуже високий рівень 5 балів	Відповідь повна, глибока, змістовна, характеризується вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, відповіді креативні та самостійні.
Високий рівень 4 бали	Відповідь повна, глибока та змістовна; вільне володіння термінами та поняттями дисципліни, однак відсутні приклади.
Середній рівень 3 бали	Відповідь недостатньо повна; посереднє володіння термінами та поняттями; є неточності, помилки у відповіді.
Низький рівень 2 бали	Відповідь слабка, невпевнене знання матеріалу; багато помилок.
Дуже низький рівень 1 бал	Дуже слабкий рівень знань; відсутні навички аналізу проблем лідерства та партнерства в цифровому соціумі; змістовні помилки.
Незадовільний рівень 0 балів	Завдання не виконано або відповідь не стосується теми.

Залікова робота включає три питання: тести складаються з 30 завдань і оцінюються до 30 балів (1 бал за одну правильну відповідь). Друге питання оцінюється до 5 балів. Третє питання оцінюється до 5 балів. Усього залікова робота оцінюється до 40 балів.

Зразок залікового білета

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет соціологічний
Спеціальність 054 Соціологія
Освітня програма «Цифровий соціум»
Семестр перший
-Форма навчання: денна
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): магістр
Навчальна дисципліна: «Лідерство та партнерство в цифровому суспільстві»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 1*

1. Тестові завдання.
2. Поясніть, чому людина не стає лідером лише тому, що має певний набір особистісно-психологічних якостей.
3. Роль та ціна конфліктів між партнерами. Чи завжди конфлікти негативно впливають на партнерство? Наведіть приклади.

Затверджено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій, протокол № від 2023 р.

Завідувачка кафедри прикладної соціології
та соціальних комунікацій

_____ Ірина СОЛДАТЕНКО

Викладач

_____ Лариса ХИЖНЯК

* Тести складаються з 30 завдань і оцінюються до 30 балів (1 бал за одну правильну відповідь).

Друге питання оцінюється до 5 балів.

Третє питання оцінюється до 5 балів.

Зразок тестових завдань до залікового білета

1. Хто більше зосереджений на підвищенні ефективності і прагне заощадити ресурси (особливо гроші) і час?
 - а) менеджер
 - б) лідер
 - в) рядовий виконавець
 - г) усі зазначені вище.
2. Що є ознакою пасивного лідерства?
 - а) порушення законних інтересів організації
 - б) підірив мотивації, добробуту і задоволеності роботою в підлеглих
 - в) заважання здійсненню законних очікувань від керівництва
 - г) усі зазначені вище.
3. Який вид лідерства реалізується шляхом впливу на людей з позиції займаної посади, що пов'язано зі встановленням правил та має на увазі функціональні стосунки?
 - а) інформальне лідерство
 - б) формальне лідерство
 - в) неформальне лідерство
 - г) функціональне лідерство.

4. Який стиль лідерства передбачає, що лідер залучає членів команди в процес групової дискусії, стимулюючи їх активність і розділяючи разом з ними повноваження щодо ухвалення рішень?

- а) вільний, ліберальний
- б) демократичний
- в) авторитарний
- г) ситуативний.

5. Який лідер уміє успішно створювати і вирішувати певні, схожі ситуації?

- а) демократичний лідер
- б) універсальний лідер
- в) ситуаційний лідер
- г) авторитарний лідер.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано